INDIAN STREAMS RESEARCH JOURNAL
ISSN NO : 2230-7850
IMPACT FACTOR : 5.1651 (UIF)
VOLUME - 14 | ISSUE - 7 | AUGUST – 2024

सहयाद्री माध्यमिक विद्यालयातील विद्यार्थ्यांना संगणकाविषयी असणाऱ्या माहितीचा अभ्यास

डॉ. कृष्णा पुंजाराम भदाणे
राजर्षी शाहू कॉलेज ऑफ एज्युकेशन (बी.एड) ताथवडे पुणे.
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पुणे.

प्रस्तावना

सध्या आपण २१ व्या शतकामध्ये वाटचाल करीत आहोत. या २१ व्या शतकामध्ये आपल्या भारत देशाला विकसित बनविणे हे एकत्त आव्हान सध्या आपल्या समोर आहे त्यादृष्टीने मार्गक्रमण करण्यासाठी संगणक शिक्षणाची अतिशय आवश्यकता आहेहा मराठी संगणक विषय ., इंग्रजी, गणित, विज्ञान यासारख्या विषयाप्रमाणे अनिवार्य विषय प्रत्येक शाळेने केला आहे. आजचे युग हे माहिती तंत्रज्ञानाचे युग समजले जाते. जगातील प्रगत देशाच्या यादीमध्ये आपल्याला नाव लौकिक मिळवायचे असेल तर आपली भावी पिढी ही संगणक ज्ञानाने अदयावत आणि समृध्द बनविली पाहिजे.

संशोधनाची गरज व महत्व -

संगणक शिक्षण ही आधुनिक काळाची मुलभूत गरज आहेसंगणक शिक्षणाशिवाय आजचा विद्यार्थी निरक्षर समजला . ण संस्था त्या दृष्टीने प्रयत्नशील आहेतजातो संगणक शिक्षण सार्वत्रिक होण्यासाठी शासन व शिक्षव्ही. आय. आय. टी. सारख्या संस्थेमधून तर मोबाईल व्हॅनद्वारे ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना संगणक प्रशिक्षण दिले जातेग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांसाठी . न देखील काही विद्यार्थ्यांपर्यंत अजूनही संगणक चालविलेला हा अतिशय प्रशंसनीय आणि उपयुक्त असा प्रकल्प आहे. असे असू शिक्षण पोहचलेले नाही. आणि जेथे पोहचलेले आहे .त्यांना संगणक शिक्षणाबद्दल असणाऱ्या माहितीचा अभ्यास करण्यासाठी संशोधकाने प्रस्तुत समस्या निवडली आहे.

संशोधनाची उद्दिष्टे-:

१.पुर्वज्ञानाची माहिती घेणे विद्यार्थ्यांना संगणकाविषयी असणाऱ्या .
२.विद्यालयामध्ये संगणकाचा वापर कशा प्रकारे केला जातो याचा शोध घेणे .
३वी च्या विद्यार्थ्यांना संगणकाविष ८इ. .यी असणाऱ्या माहितीचा शोध घेणे.

४.वी च्या विद्यार्थ्यांना संगणका विषयीच्या उपलब्ध सोयी सुविधाची माहिती मिळविणे ८इ. .

संशोधनाची गृहितके:-

१.विद्यार्थ्यांना संगणकाविषयी माहिती आहे .

२.विद्यालयामध्ये संगणक विषय शिकविला जातो .

३विद्यार्थ्यांना संगणक वापरण्या . संबंधीची माहिती कमी असते.

४.विद्यालयामध्ये संगणक विषया संबंधी उपलब्ध सुविधा कमी असतात .

संशोधनातील कार्यात्मक व्याख्या:-

१विद्यार्थी . :- जो विद्याग्रहण करतो त्यास विद्यार्थी असे म्हणतात

२ वी ८इ. .:- इवी च्या वरचा स्तर ७ .

३ संगणक :- संगणक हे एक इलेक्ट्रॉनिक उपकरण आहे जे आदानावर प्रक्रिया करून अर्थपूर्ण प्रदान आपल्याला देते.

संशोधनाची व्याप्ती व मर्यादा:-

१ प्रस्तुत संशोधन .सह्याद्री माध्यमिक विद्यालय, सोलापूर येथील इ.वी च्या वर्गातील विद्यार्थी पुरतेच मर्यादित आहे ८ .

२प्रस्तुत संशोधनामध्ये सं .गणक विषयाचा विचार केलेला आहे.

३.प्रस्तुत संशोधन संगणक या विषयापुरते मर्यादित आहे .

४.प्रस्तुत सशोधनात मराठी माध्यमातील विद्यार्थ्यांचा विचार केलेला आहे.

न्यादर्श:-

प्रस्तुत संशोधनासाठी संशोधकाने याद्दच्छिक न्यादर्श निवड पध्दतीवर आधारित लॉटरी पध्दतीने ३० विद्यार्थ्यांची निवड केलेली आहे.

संशोधन पध्दती:-

प्रस्तुत संशोधनासाठी संशोधकाने सर्वेक्षणपध्दतीची निवड केलेली आहे.

संख्याशास्त्रीय तंत्र :-

प्रस्तुतसंशोधनासाठी संशोधकाने शेकडेवारी या तंत्राचा वापर केलेला आहे.

माहिती संकलनाची साधने:-

प्रस्तुत संशोधनासाठी संशोधकाने प्रश्नावली या माहिती संकलन साधनाचा वापर केलेला आहे.

निष्कर्ष:-

१. विद्यार्थ्यांना संगणका विषयी माहिती अधिक आहे

२.विद्यालयामध्ये संगणक सुविधा कमी प्रमाणात आहेत .

३.विद्यालयामध्ये संगणकाचा वापर अधिक होतो

४ विद्यालयामधील विद्यार्थ्यांना संगणकाविषयीचे पुर्वज्ञान समाधानकारक आहे.

संदर्भ ग्रंथ

1. मुळे रा. शा., उमाठे वि. तु. (२००३) शैक्षणिक संशोधनाची मुलताचे पुणे : नूतन प्रकाशन
2. भिंताडे वि. रा. (२००४) शैक्षणिक संशोधन पध्दती, पुणे: नूतन प्रकाशन.
3. बाकरे शशिकांत कॉम्प्युअरचा वाटाडया, पुणे : नितीन प्रकाशन.
4. डॉ. किशोर चव्हाण, माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान, नाशिक : इनसाईट प्रकाशन
5. रविकिती आल्लम प्रभू शिक्षणातील माहिती तंत्रज्ञान, श्रीरामपूर : सागर एज्युकेशन.